

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Alina Gąsior
Protokolant	Beata Gurdziołek

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2021 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa G. S.

przeciwko Towarzystwo (...) z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki G. S. kwotę 150.000,00 (sto pięćdziesiąt tysięcy 00/100) złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 maja 2019 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki G. S. kwotę 362,00 (trzysta sześćdziesiąt dwa 00/100) złotych tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 100,00 (sto 00/100) złotych od dnia 9 maja 2019 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 262,00 (dwieście sześćdziesiąt dwa 00/100) złotych od dnia 31 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty ;

3. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki G. S. kwotę :

- 6.664,71 (sześć tysięcy sześćset sześćdziesiąt cztery 71/100) złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 20 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie ,

- 15.411,50 (piętnaście tysięcy czterysta jedenaście 50/100) złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 1 lipca 2019 roku do 20 lutego 2020 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2020 roku do dnia zapłaty,

- 8.651,50 (osiem tysięcy sześćset pięćdziesiąt jeden 50/100) złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 1 marca 2020 roku do 31 marca 2021 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2020 roku do dnia zapłaty ;

4. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki G. S. kwotę 665,50 (sześćset sześćdziesiąt pięć 50/100) złotych tytułem renty związanej ze zwiększonymi potrzebami powódki G. S. płatnej do dnia 10-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności , poczynając od 1 kwietnia 2021 roku i na przyszłość;

5. oddala powództwo o zapłatę odsetek w pozostałej części ;
6. umarza postępowanie w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie co do kwoty 55,79 (pięćdziesiąt pięć 79/100) złotych i w zakresie renty w kwocie 665,50 (sześćset sześćdziesiąt pięć 50/100) złotych za okres od 1 marca 2020 roku i na przyszłość ;
7. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki G. S. kwotę 5.417,00 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
8. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 9.073,00 (dziewięć tysięcy siedemdziesiąt trzy 00/100) złotych tytułem opłaty sądowej i kwotę 1.902,97 (tysiąc dziewięćset dwa 97/100) złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa- Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim.

Sędzia SO Alina Gąsior

Sygn. akt I C 989/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 lipca 2019 r. (data nadania) powódka G. S., reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki:

1. kwoty 125.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 maja 2019 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek zdarzenia z dnia 26 stycznia 2019 r.,
2. kwoty 362 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
  - a. co do kwoty 100,00 zł od dnia 9 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
  - b. co do kwoty 262,00 zł od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłatytytułem odszkodowania w związku z poniesionymi kosztami leczenia,
3. kwoty 6.520,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie
  - a. co do kwoty 2.677,50 zł od dnia 9 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
  - b. co do kwoty 1.921,50 zł od dnia 11 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
  - c. co do kwoty 1.921,50 zł od dnia 11 czerwca 2019 r. do dnia zapłatytytułem skapitalizowanej renty związanej ze zwiększonymi potrzebami powódki za okres od 20 marca 2019 r. do 30 czerwca 2019 r.,
4. kwoty 1 331.00 zł płatnej miesięcznie z góry do 10 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat tytułem renty związanej ze zwiększonymi potrzebami powódki za okres od 1 lipca 2019 r. na przyszłość,
5. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w dniu 26 stycznia 2019 r. doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku w gospodarstwie rolnym należącym do jej syna P. S., który był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej rolników u pozwanego, z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Powódka podała, że

właściciel gospodarstwa chciał usunąć stare drzewo, które stanowiło zagrożenie dla budynków wchodząc w skład jego gospodarstwa, sprzętu rolniczego oraz osób przebywających i pracujących na jego gospodarstwie rolnym, zaś drewno ze ściętego drzewa miało służyć na opał oraz uzupełnienie sztachet w płocie. Drzewo zostało przez P. S. zabezpieczone linką tak, aby upaść w kontrolowany sposób, jednakże w trakcie ścinania go przez gospodarza linka zabezpieczająca pękła, a drzewo przewróciło się w przeciwnym kierunku, przygniatając powódkę. Na skutek wypadku powódka była hospitalizowana, a następnie kontynuowała leczenie w poradni ortopedycznej, które trwa do dziś, jednakże nie powróciła do sprawności fizycznej, pozwalającej jej na samodzielne funkcjonowanie. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego powódka wskazała art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz 415 kc. Powódka w zakresie żądanego zadośćuczynienia podała, że zmiążdżenia ręki, uraz biodra oraz złamanie nogi spowodowało u niej ogromny ból, niesprawność ruchową oraz konieczność wielotygodniowej hospitalizacji, poddania się leczeniu operacyjnemu i rehabilitacji. W zakresie odszkodowania powódka wskazała, iż poniosła koszt najmu rehabilitacyjnego łóżka i sprzętu rehabilitacyjnego w łącznej kwocie 632 zł. W zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb powódka podała, że w okresie po wyjściu ze szpitala w dniu 20 marca 2019 r. do końca czerwca 2019 r. wymagała średnio sześciu godzin dziennej opieki, co w przeliczeniu wynosi 1.921,50 zł miesięcznie (30,5 dnia x 6 h/dziennie x 10,50 zł), natomiast od lipca 2019 r. wymaga pomocy osób trzecich średnio w wymiarze czterech godzin dziennie, co w przeliczeniu wynosi 1.281,00 zł miesięcznie (30,5 dnia x 4 h/dziennie x 10,50 zł). Stawkę dla usług opiekuńczych powódka ustaliła na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2019 r. (Dz.U. 2018 poz. 1794). Powódka od wyjścia ze szpitala ponosi regularne koszty opatrunków leczniczych, środków przeciwbólowych oraz przeciwzkrzepowych, których średni miesięczny koszt wynosi 50,00 zł. W związku z powyższym powódka dochodzi skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 20 marca 2019 r. (dzień wypisu ze szpitala) do 30 czerwca 2019 r. w łącznej kwocie 6 520,50 zł (3 m-c x 1 921,50 zł + 12 dni marca/30,5 dni x 1 921,50 zł). Ponadto, z uwagi na to, że powódka nadal posiada zwiększone potrzeby i wymaga korzystania z opieki osób trzecich wnosi także o rentę na przyszłość od dnia 1 lipca 2019 r. w kwocie po 1.331,00 zł. W zakresie odsetek powódka podała, iż odsetki powinny być naliczane od pierwszego dnia po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody.

W odpowiedzi na pozewz dnia 13 września 2019 r. (data nadania pisma) pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował swoją odpowiedzialność, wskazując, iż brak jest związku między wypadkiem a posiadaniem przed ubezpieczonego gospodarstwa, powódka nie udowodniła, że drzewo znajdowało się na terenie gospodarstwa, a ponadto ubezpieczony dokonując wycinki bez wymaganego zezwolenia działał nielegalnie, co wyklucza związek funkcjonalny z prowadzeniem gospodarstwa. Pozwany zakwestionował również roszczenia co do wysokości, podnosząc, iż na obecny stan zdrowia powódki wpływ mają także schorzenia niezwiązane z wypadkiem, a dochodzone pozwem kwoty są zawyżone.

W piśmie z dnia 15 czerwca 2020 r. powódka zmodyfikowała roszczenie w ten sposób, że:

1. zamiast roszczenia wskazanego w punkcie 1 pozwu wniosła o zasądzenie od pozwanego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 150 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
2. zamiast roszczenia wskazanego w punkcie 3 pozwu wniosła o zasądzenie od pozwanego skapitalizowanej renty związanej ze zwiększonymi potrzebami powódki za okres od 20 marca 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. w kwocie 6.664,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie: co do kwoty 2.621,71 zł od dnia 9 maja 2019 r. do dnia zapłaty; co do kwoty 2.021,50 zł od dnia 11 maja 2019 r. do dnia zapłaty; co do kwoty 2.021,50 zł od dnia 11 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;
3. zamiast roszczenia wskazanego w punkcie 4 pozwu wniosła o zasądzenie od pozwanego renty związanej ze zwiększonymi potrzebami powódki:

- a. za okres od 1 lipca 2019 r. do dnia 29 lutego 2020 r. w kwocie po 2.021,50 zł płatnej miesięcznie, z góry do 10 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat,
- b. za okres od 1 marca 2020 r. na przyszłość w kwocie po 665,50 zł płatnej miesięcznie, z góry do 10 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat;

Powódka podtrzymała w całości roszczenie wskazane w punkcie 2 pozwu. Jednocześnie cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczeń w zakresie roszczenia rentowego za okres od dnia 1 lutego 2020 r. na przyszłość o kwotę 665,50 zł (pkt 4 pozwu) oraz roszczenia odsetkowego od dochodzonej skapitalizowanej renty od kwoty 55,79 zł za dni 9-10 maja 2019 r. (pkt 3 ppkt a) pozwu).

W uzasadnieniu stanowiska powódka podała, że roszczenie co do skapitalizowanej renty w kwocie 6.664,71 zł zostało obliczone jako suma wartości kosztów opieki osób trzecich nad powódką w okresie od 20 marca 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. w wysokości 6.426,00 zł (102 dni x 6 h/dziennie x 10,50 zł/h) oraz kosztów leczenia farmakologicznego w wysokości 238,71 zł (3 mc x 100 zł + i 12/31 część marca 2019 r. x 100 zł). W zakresie żądania renty podała, że kwota po 2.021.50 zł jest sumą średniej miesięcznej wartości kosztów opieki osób trzecich nad powódką w okresie od 1 lipca 2019 r. do 20 lutego 2020 r. w wysokości 1.921,50 zł (30,5 dnia x 6h/dziennie z 10,50 zł/h) oraz leczenia farmakologicznego w wysokości 100,00 zł. Natomiast w zakresie renty w kwocie po 665,50 zł stanowi sumę kosztów opieki w okresie od 1 marca 2020 r. na przyszłość w wysokości 640,50 zł (30,5 dnia x 2h/dziennie z 10,50 zł/h) oraz leczenia farmakologicznego w wysokości 25 zł.

Pozwany potrzymał stanowisko co do oddalenia powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. S. jest właścicielem nieruchomości, położonej przy ul. (...) w W., składającej się z działek o nr (...), o pow. 1,7700 ha, dla której Sąd Rejonowy w Radomsku V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne.

Nieruchomość obciążona jest dożywotnią służebnością polegającą na prawie wspólnego korzystania z całego domu mieszkalnego z prawem swobodnego poruszania się po działce przy budynkach na rzecz S. S. i powódki G. S. na podstawie umowy darowizny i ustanowienia służebności z 27 listopada 2015 r.

/dowód: księga wieczysta nr (...)- rejestr dostępny na stronie (...)

P. S. jest synem powódki. Powódka w chwili wypadku mieszkała w gospodarstwie rolnym należącym do jej syna.

/dowód: zeznania powódki protokół k.242, w tym płyta k.82, protokół k.79v-79v/

W dniu 26 stycznia 2019 r. P. S. podjął się wycinki topoli. Topola rosła na posesji P. S., za ogrodzeniem działki. Między pobliskim budynkiem gospodarczym a drzewem przebiegała gminna droga asfaltowa. Zdaniem P. S. drzewo zagrażało liniom energetycznym oraz budynkom.

P. S. planował przeznaczyć drewno ze ściętego drzewa na opał oraz uzupełnienie sztachet w płocie. W wycince pomagał mu ojciec i szwagier.

Drzewo zostało przez P. S. zabezpieczone linką przywiązaną do drzewa obok. W czasie prac powódka była przed domem, obserwowała syna i męża. Powódka wiedziała wcześniej, że drzewo będzie ścinane. P. S. nie wiedział, że powódka stoi przed domem. Nie zwracał uwagi na otoczenie, ponieważ był zajęty ścinaniem drzewa.

W trakcie ścinania drzewa linka zabezpieczająca pękła, a drzewo przewróciło się na inną stronę, przygniatając powódkę, a także uszkadzając budynek oraz zrywając linię energetyczną. W chwili upadku drzewo było już do połowy docięte.

/dowód: zeznania powódki protokół k.242-242v, w tym płyta k.82, protokół k.79v-79v, zeznania P. S. płyta k.82, protokół k.80-80v, zeznania J. S., płyta k.82, protokół k.80v, zeznania E. O. płyta k.82, protokół k.80v/

Na miejsce zdarzenie przybyło pogotowie ratunkowe, które przetransportowało powódkę do Szpitala (...) w R., gdzie stwierdzono u niej rozległe rany miażdżone ze złamaniami otwartymi kończyny górnej prawej, uraz miednicy i kolana lewego, a także złamanie kości udowej lewej. Powódka została przekazana do Centrum Urazowego w Wojewódzkim Szpitalu im. (...) w Ł., gdzie stwierdzono u niej otwarte złamanie prawej kości ramiennej, otwarte złamanie trzonów obu kości przedramienia prawego, złamanie kłykcia przyśrodkowego lewej kości udowej, złamanie talerza lewej kości biodrowej oraz niestabilność kolana prawego. Powódka w trybie pilnym została poddana zabiegowi operacyjnemu, a następnie przebywała na Oddział Intensywnej Terapii w stanie bardzo ciężkim. W dniu 13 lutego 2019 r. po uzyskaniu poprawy stanu ogólnego powódkę przeniesiono na Oddział (...) Urazowo-Ortopedycznej, gdzie w dniu 4 marca 2019 r. powódka przeszła kolejny zabieg operacyjny. Na oddziale prowadzono rehabilitację przyłóżkową. Powódka została wypisana ze szpitala w dniu 20 marca 2019 r.

Powódka kontynuuje leczenie w przyszpitalnej poradni urazowo-ortopedycznej.

Z powodu braku zrostu z destabilizacją zespolenia, powódka ponownie była operowana w dniu 06.02.2020 r.

/dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego z 26.01.2019 r., Szpital (...) w R. k.13-13v, karta informacyjna z 27.01.2019 r., Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii w Ł. k.14-14v, karta informacyjna z 13.02.2019 r., Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii w Ł. k.15-22, karta informacyjna z 20.03.2019 r., Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii w Ł. k.23-24v, historia choroby z Poradni Urazowo-Ortopedycznej, Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii w Ł. k.25-30, karta informacyjna z 10.02.2020 r., Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii w Ł. k.132-132v/

Bezpośrednio po wyjściu ze szpitala powódka była osobą leżącą. Korzystała ze specjalistycznego łóżka. Przez trzy miesiące przez całą dobę pomagały jej córki w podstawowych czynnościach, jak mycie, jedzenie i przy potrzebach fizjologicznych. Zażywała leki przeciwzakrzepowe i przeciwbólowe. Później powódka zaczęła korzystać z rehabilitacji, stopniowo była w stanie poruszać się przy pomocy kul. Nadal jednak potrzebowała pomocy w codziennych czynnościach, jak ubieranie czy pomoc w prowadzeniu domu. Do dnia dzisiejszego nie jest w stanie wykonywać wszystkich czynności, np. przy kąpieli czy zakupach. Powódka porusza się przy pomocy jednej kuli. Dokuczają jej ból kręgosłupa przy poruszaniu się. Nadal korzysta z rehabilitacji w ramach NFZ. Doraźnie zażywa leki przeciwbólowe, a na stałe leki reumatoidalne. Powódka ponosi koszty dojazdów do lekarzy w Ł.. Obecnie kontrole ma co 4 miesiące.

Po wypadku powódka była załamana, zamknęła się w sobie. Miała lęki, poczucie bezsensu, często płakała. Zażywała również leki na uspokojenie.

Powódka przed zdarzeniem przebywała na rencie chorobowej z uwagi na tzw. gościec postępujący. W związku ze schorzeniem zażywała leki, odbywała rehabilitacje, a także okresowo była hospitalizowana w szpitalu w R.. Mimo to powódka była osobą aktywną - jeździła rowerem, robiła zakupy, gotowała, sprzątała, a także pomagała synowi w gospodarstwie, np. kosząc trawę. Powódka nie miała wówczas problemów z poruszaniem się. Nie miała też problemów z ręką, biodrem ani kolanem.

/dowód: zeznania powódki protokół k.242-242v, w tym płyta k.82, protokół k.79v-79v, zeznania P. S. płyta k.82, protokół k.80-80v, zeznania J. S., płyta k.82, protokół k.80v, zeznania E. O. płyta k.82, protokół k.80v/

Powódka poniosła koszty leczenia w postaci zakupu sprzętu rehabilitacyjnego (rotor) w wysokości 139 zł oraz najmu łóżka rehabilitacyjnego w okresie od marca do lipca 2017 r. w łącznej wysokości 193,00 zł.

/dowód: faktura (...) nr (...) k.31, faktura VAT nr (...) k.32, faktura VAT nr (...) k.33, faktura VAT nr (...) k.34, faktura VAT nr (...) k.35, faktura VAT nr (...) k.36/

Powódka w wyniku wypadku doznała: urazu wielomiejscowego, wstrząsu urazowego, niewydolności oddechowej, urazu kończyny górnej prawej, złamania otwartego III stopnia kości ramiennej prawej z uszkodzeniem mięśni grupy bocznej przedramienia, mięśnia ramiennego i nerwu promieniowego, złamania otwartego III stopnia wg G.-A. /G-A/ wieloodłamowe trzonów kości przedramienia prawego ze złamaniem wyrostka łokciowego, urazu (...), złamanie kłykcia przyśrodkowego kości udowej lewej, złamanie talerza kości biodrowej lewej, niestabilność kolana prawego przednio-tylna, przy czym u powódki w chwili urazu było zwyrodnienie chorobowe (gonartroza), a przedmiotowy uraz mógł spowodować uszkodzenie więzadeł z powstaniem niestabilności urazowej. Przebieg urazu ramienia prawego powikłany jest stawem rzekomym.

Cierpienia fizyczne znacznego stopnia powódki były spowodowane przede wszystkim wielomiejscowym złamaniem w obrębie kończyn dolnych / (...)/ i kończyny górnej prawej /KGP/, przedramienia lewego i miednicy, co spowodowało ciężki charakter obrażeń i czyniły powódkę osobą bezradną przez wiele miesięcy (ok. 12 miesięcy), potem przez okres do marca 2020 była osobą umiarkowanie niepełnosprawną przez czas nieokreślony.

W okresie pierwszych 12 miesięcy powódka wymagała opieki i pomocy drugich osób we wszystkich czynnościach przez czas ok. 6 godzin na dobę. Od marca 2020 wymaga pomocy ok. 2 godzin dziennie przez czas nieokreślony.

Powódka na skutek wypadku doznała uszczerbku w oparciu Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002r., na który składa się:

1. uraz w obrębie kończyny górnej po otwartym III stopnia złamaniu trzonu kości ramiennej prawej i trzonów kości przedramienia prawego z wyrostkiem łokciowym z uszkodzeniem nerwu promieniowego i mięśni ramienia i przedramienia z bezużyteczną ręką prawej – trwały uszczerbek wg pozycji 9.2 punktu TN -128 na poziomie 56%, obejmujący:

a. złamanie kości ramiennej otwarte wieloodłamowe z rozległym uszkodzeniem tkanek miękkich ze stawem rzekomym wg pozycji 113.c na poziomie 30%

b. złamanie wyrostka łokciowego z dużą dysfunkcją ruchową wg pozycji 117 a) na poziomie 10% przez analogię. Dysfunkcja ruchowa jest znaczna, na pograniczu z bezużytecznością i w przebiegu licznych uszkodzeń (...)

c. złamanie kości przedramienia prawego otwarte z rozległym uszkodzeniem tkanek miękkich tj. złamanie otwarte III stopnia B wg G.-A. I.-Af wieloodłamowe trzonów kości przedramienia prawego z koniecznością wymiany pręta R. i plastyką ubytku skóry oceniam wg pozycji 1223 na poziomie 16%

Suma uszczerbku wynosi $30\% + 10\% + 16\% = 56\%$. U powódki występuje trwała dysfunkcja kończyny od ramienia, jednak suma uszczerbku nie powinna przekraczać uszczerbku dla utraty kończyny na danym poziomie w tym przypadku przedramienia. Uszczerbek na poziomie 56% uwzględnia, że ręka jest zachowana, ale funkcja jest prawie bezużyteczna. Uszczerbek nie uwzględnia obrażeń tkanek miękkich. Cała kończyna górna prawa od łokcia ku obwodowi jest wysoce niesprawną ruchowo i funkcjonalnie, a rokowania po operacji stawu rzekomego kości ramiennej i wycięciu tkanek zapalnie zmienionych w przebiegu przetoki są niepewne. P. dłoni pozostają bez funkcji wyprostowana i zginania. Ich dysfunkcja w zakresie zginania i prostowania wynika z rozległego uszkodzenia tkanek miękkich w obrębie mięśni przedramienia i uszkodzeniem nerwu promieniowego.

2. niestabilność pourazowa kolana prawego - wg pozycji 156,a) na poziomie 5 %. Uszczerbek ten uwzględnia naruszenie sprawności kolana istniejące przed przedmiotowym zdarzeniem w postaci chorobowego zwyrodnienia kolana (gonartroza).

3. złamanie kości udowej lewej w obrębie kolana lewej - trwały uszczerbek ustalę na poziomie 8% wg pkt. 156

4. uraz miednicy z wskazaniem na złamanie talerza kości biodrowej - wg pozycji 98.a) na poziomie 5 %.

Łącznie w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu powódka doznała uszczerbku w wysokości 74%.

Urazy doznane w dniu 26.01.2019 r. pozostają w związku przyczynowo-skutkowym z przedmiotowym wypadkiem. Powikłania w postaci stawu rzekomego kości ramiennej są związane z samym urazem bez cech błędów medycznych. Obecne odchylenia są wynikiem w/w urazu i nie mają podłoża chorobowego poza zwyrodnieniem kolana prawego, jednak niestabilność kolana prawego ma podłożę urazowe po przedmiotowym urazie.

Rokowania co do powrotu do stanu zdrowia sprzed wypadku są na dzień dzisiejszy niepewne, głównie w obrębie kończyny górnej prawej i kolana. Ogólnie wydolność narządu ruchu jest niezadowalająca, powódka porusza się samodzielnie, ale nieefektywnie i niesprawnie.

Dotychczasowe leczenie farmakologiczne tj. przeciwzapalne, przeciwbólowe, poprawiające stan kości jest uzasadnione. Wstępny koszt to kwota ok. 100 złotych na miesiąc od urazu przez okres ok. 12 miesięcy. W dalszym okresie powódka może potrzebować leki przeciwbólowe w niedużej ilości, co wynieść może ok. 20-30 zł miesięcznie przez czas nieokreślony z powodu możliwego przyspieszenia zwyrodnienia kolana i stawów kończyny górnej prawej.

/dowód: opinia biegłego ortopedy k.136-142, uzupełniająca opinia biegłego k.161, k182, k.227/

W chwili wypadku powódka leczyła się na (...) (chorobę zwyrodnieniową stawów) w tym kolanowych oraz gościec postępujący, inaczej (...) reumatoidalne zapalenie stawów od kilkunastu lat, jednakże nie wskazuje to bezpośrednio na przyczynę stwierdzonej niestabilności stawu kolanowego.

W wyniku zdarzenia z dnia 26 stycznia 2019 r. i złamania m.in, kłykcia przyśrodkowego kości udowej mogło dojść do uszkodzenia innych struktur i tkanek miękkich znajdujących się w stawie kolanowym, w tym więzadeł pełniących funkcję stabilizacyjną, co mogło przyczynić się do powstania urazowej niestabilności. W wyniku przedmiotowego urazu powódka doznała rozstroju zdrowia fizycznego jak i zaburzeń w funkcjonowaniu układu kostnego.

Zakres obrażeń, jakich doznała powódka, był spowodowany wielomiejscowym urazem obejmującym liczne złamania kończyn dolnych i kończyny górnej prawej oraz miednicy, co skutkowało znacznym ograniczeniem w funkcjonowaniu powódki w życiu codziennym na okres 2 miesięcy podczas pobytu w szpitalu, następnie przez okres 3 miesięcy, w ciągu których powódka wymagała całodobowej opieki, również w nocy. Przez kolejne 3 miesiące powódka potrzebowała umiarkowanej pomocy osób trzecich w ciągu dnia w wykonywaniu czynności dnia codziennego. Przez pierwszy rok powódka nie była w stanie samodzielnie egzystować i funkcjonować we wszystkich sferach życia. Od marca bieżącego roku powódka wymaga nadal pomocy osób trzecich, jednakże w mniejszym wymiarze godzin w ciągu dnia, nie można określić w jakim czasie pomoc ta będzie nadal niezbędna, w wyniku doznanych obrażeń w postaci złamań, uszkodzeń skóry i nerwów konieczne było unieruchomienie i operacyjne ustabilizowanie złamanych kończyn, co skutkowało zmniejszeniem możliwości funkcjonalnych kończyn prowadząc do osłabienia siły mięśniowej i ograniczeniem zakresu ruchów ze względu na rozległość urazu. Doznane przez powódkę urazy wpłynęły na postawę ciała i sposób poruszania się a także mobilność, koordynację i płynność ruchów powódki.

Powódka od momentu wystąpienia urazu do dnia dzisiejszego jest ograniczona w zakresie funkcjonowania na co dzień. Nie jest w stanie samodzielnie przygotowywać posiłków, utrzymać higieny osobistej, proste prace domowe np. zmywanie naczyń, odkurzanie nie jest możliwe ze względu na charakter i rozległość doznanych obrażeń. Powódka jest osobą niepełnosprawną wymagającą pomocy zarówno osób trzecich jak i sprzętów pomocniczych z zakresu zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych. Przy każdej czynności powódka potrzebuje pomocy w mniejszym lub większym stopniu.

Brak możliwości samodzielnego poruszania się, dojazdu na rehabilitację środkami transportu publicznego bądź dostępnych sprzętów sportowych typu rower, wymaga asysty i pomocy w przemieszczaniu się w domu jak i poza nim.

Powódka wymaga długotrwałej współpracy z fizjoterapeutą w zakresie zmniejszenia dolegliwości bólowych, lokomocji i czynności dnia codziennego, a także osiągnięcia możliwie najwyższego poziomu sprawności funkcjonalnej i ruchowej oraz utrzymania uzyskanych efektów na osiągniętym poziomie. Powódka wymaga dalszej rehabilitacji - bliżej nieokreślonej co do czasu jej trwania, ze względu na specyfikę urazu a także zespoł w kończynach i indywidualnych cech. Proces powrotu do sprawności nie jest możliwy do oceny, z uwagi na posiadane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym w wyniku wypadku z dnia 26 stycznia 2019 r. Powódka może korzystać w sposób nieograniczony z rehabilitacji w ramach NFZ z uwagi na jej słaby stan funkcjonalny. Natomiast nie wszystkie procedury i zabiegi są refundowane przez NFZ.

Powikłania, jakie wystąpiły u powódki w postaci wytworzenia się stawu rzekomego w kończynie górnej prawej, są związane bezpośrednio z urazem z dnia 26.01.2019 r. Również nieprawidłowości zarówno w wyglądzie estetycznym, funkcjonalnym oraz ruchowym w odniesieniu do kończyny górnej prawej oraz kończyn dolnej lewej są bezpośrednio wynikiem doznanego urazu. Występujące dolegliwości i stan funkcjonalny kończyny dolnej prawej, a zwłaszcza stawu kolanowego są wynikiem degradacji chrząstki stawowej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej stawów na którą powódka cierpiała przed zdarzeniem z dnia 26 stycznia 2019 r. Powódka leczy się i jest pod stałą kontrolą poradni reumatologicznej, co wskazuje na zahamowanie procesu rozwoju choroby. Powódka średnio raz na dwa lata była hospitalizowana ze względu na ostry rzut choroby i zaostrzenie procesu chorobowego, co skutkowało dwutygodniowym pobytem w szpitalu i każdorazowym wykonaniem badań diagnostycznych, które wskazują na powolny przebieg choroby. Podczas każdego pobytu w szpitalu z powodu rzutu choroby u powódki stosowano leczenie farmakologiczne oraz zabiegi fizykalne i kinezyterapeutyczne z zakresu rehabilitacji medycznej. W przypadku powódki miała miejsce wysoka skuteczność zastosowanego leczenia chorób reumatologicznych, na które cierpi powódka. Prowadzony proces leczenia hamował rozwój chorób, stwarzając tym samym warunki do normalnego funkcjonowania w życiu codziennym. Pozostałe udokumentowane obrażenia, jakich doznała powódka, tj. złamanie kłykcia przysródkowego kości udowej lewej, złamanie kości ramiennej i kości przedramienia, złamanie talerza kości biodrowej lewej oraz uszkodzenie mięśni przedramienia i ramienia prawego z uszkodzeniem nerwu promieniowego, są bezpośrednim skutkiem przygniecenia powódki przez konar drzewa, a także skutkiem zakresu i ciężkości obrażeń.

Charakter doznanych obrażeń, a także stan zdrowia, w jakim znajdowała się i znajduje powódka w wyniku zdarzenia z dnia 26 stycznia 2019 r. byłby taki sam, bez względu na występowanie chorób współistniejących, powódka miałaby przeprowadzone te same procedury medyczne, zabiegi operacyjne i rehabilitacyjne. Jedynym czynnikiem mającym wpływ na obecny stan zdrowia jest nasilenie bólu, którego pacjentka doznawała również w wyniku chorób na które cierpi od lat. W wyniku przedmiotowego urazu obszar odczuwania bólu mógł się zwiększyć i nasilać, został on spotęgowany ze względu na nowe obrażenia i zmiany w organizmie, jakie zaszły na skutek wypadku, co wpływa na spowolnienie procesu regeneracji. Jednakże gdyby powódka nie cierpiała na (...) i (...) proces leczenia nie byłby efektywniejszy niż z występowaniem tych chorób. Stałe wizyty kontrolne u lekarza reumatologa, leczenie farmakologiczne i leczenie rehabilitacyjne, jakie stosowała powódka przed przedmiotowym urazem, spowolniało chorobę utrzymując ją w okresie remisji, zmniejszając tym samym skutki choroby i dając możliwość normalnego funkcjonowania w życiu codziennym. (...) dotyka najczęściej mniejszych stawów rąk czy stóp, co świadczy o braku związku z obecnymi dysfunkcjami powódki.

Z uwagi na rozległość doznanych urazów powódka wymaga długotrwałej pracy i rehabilitacji, rokowania co do czasu i możliwości osiągnięcia wyższego stopnia sprawności nie są jednoznaczne i zadowalające. Jednakże powódka z pewnością nie wróci do sprawności sprzed zdarzenia z dnia 26.01.2019 r. Wpływ na efektywność procesu rehabilitacji będzie mieć przede wszystkim stopień uszkodzenia poszczególnych struktur, czas pobytu w szpitalu, czas rozpoczęcia rehabilitacji, przebytych zabiegów operacyjnych i ich rodzaju.

/dowód: opinia biegłego fizjoterapeuty k.201-210/

P. S. nie posiadał stosownego zezwolenia na dokonanie wycinki wydanego przez wójta gminy W.. W konsekwencji została mu wymierzona kara administracyjna, którą zapłacił.

Drzewo znajdowało się w obrębie działki ewidencyjnej nr (...). Po upadku kłoda drzewa została pocięta i rozdrobniona z przeznaczeniem na opał.

/dowód: akta KPP w P. (...) 28/18: załączniki - decyzja SKO w P. k.10, decyzja wójta gminy W. k.6, protokół z oględzin k.3, mapa pogładowa k.2/

P. S. wykorzystał ścięte drewno częściowo na wymianę starego ogrodzenia oraz na opał. Ogrodzenie wymienił 3-4 miesiące po wypadku.

/dowód: zeznania P. S. płyta k.82, protokół k.80-80v, zeznania J. S., płyta k.82, protokół k.80v, zeznania E. O. płyta k.82, protokół k.80v/

W sprawie nieumyślnego spowodowania obrażeń ciała u G. S. w dniu 26 stycznia 2019 r. tj. o czyn z art. 156 § 2 kk w zw. z 156 § 1 pkt 2 kk prowadzone było dochodzenie przez KP w P. w sprawie RDS 28/18, które postanowieniem z dnia 28 marca 2019 r. zostało umorzone z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

/dowód: akta KPP w P. (...) 28/18: postanowienie o umorzeniu k.264-265/

W dniu zdarzenia właściciel gospodarstwa rolnego był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego u pozwanego, potwierdzonym polisą nr (...).

/dowód: polisa nr (...) k.11-12/

Powódka zgłosiła szkodę pismem doręczonym mu w dniu 8 kwietnia 2019 r. Powódka domagała się zapłaty kwoty 250 000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 2.928 miesięcznie od dnia 21 marca 2019 r. tytułem renty w związku ze zwiększonymi potrzebami (konieczność opieki osób trzecich) oraz kwoty 100 zł tytułem odszkodowania w związku z poniesionymi kosztami leczenia. Decyzją z dnia 6 maja 2019 r. pozwany odmówił uznania roszczeń powódki, wskazując, że wycinka drzewa zagrażającego budynkom wchodzącym w skład gospodarstwa rolnego nie jest przejawem posiadania gospodarstwa rolnego.

/dowód: zgłoszenie szkody i wezwanie do zapłaty z dnia 04.04.2019 r. wraz z dowodem nadania k.37-39, wydruk ze strony emonitoing.poczta-polska.pl k.40-42, decyzja pozwanego z dnia 06.05.2019 r. k.43-44/

Powódka obecnie ma 60 lat i utrzymuje się z renty w wysokości 1.100 zł miesięcznie.

/dowód: zeznania powódki protokół k.242-242v/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w znacznej części zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. z dnia 9 lutego 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 473), z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę, będącą następstwem m. in. uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, przy czym stosownie do treści art. 51 ustawy, ubezpieczeniem OC rolników jest objęta odpowiedzialność w/w osób, które pracując w gospodarstwie rolnym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziły szkodę w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego.

Warunkiem powstania odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez ubezpieczającego w ramach polisy ubezpieczenia OC rolników jest ustalenie, że za jej powstanie odpowiada na podstawie przepisów prawa cywilnego rolnik (lub osoby wymienione w art. 50 ust. 1 ustawy), a także że szkoda pozostaje w ścisłym związku z posiadaniem

przez rolnika gospodarstwa rolnego, zaś jej następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

P. S. był rolnikiem w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, którego w dacie zdarzenia łączyła z pozwanym umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników.

Kluczowe w niniejszej sprawie było ustalenie, czy szkoda, jakiej doznała powódka, była związana z posiadaniem gospodarstwa rolnego przez syna powódki. Przedmiotem ubezpieczenia jest bowiem jedynie odpowiedzialność za szkody związane z posiadaniem gospodarstwa rolnego, co z kolei oznacza, że ubezpieczyciel nie będzie odpowiadał za szkody związane z inną sferą aktywności osoby ubezpieczonej, w tym za szkody związane z prowadzeniem przez ubezpieczonego innej działalności niż rolnicza, czy też ze sferą jego życia prywatnego. Związek ten należy rozumieć przy tym jako szkodę wynikającą lub związaną z czynnościami wchodzącymi w zakres prowadzonej działalności rolniczej ale i samego posiadania gospodarstwa rolnego.

Jednocześnie jednak w sprawie nie ma większego znaczenia samo usytuowanie topoli, bowiem dla przyjęcia przesłanki odpowiedzialności ubezpieczyciela w postaci wyrządzenia szkody w związku z posiadaniem gospodarstwa rolnego nie jest konieczne, aby zdarzenie powodujące taką szkodę nastąpiło zawsze w przestrzennych granicach gospodarstwa rolnego objętego ubezpieczeniem OC. Decydujące znaczenie ma tu powiązanie funkcjonalne czynności wyrządzających szkodę (krzywdę) z posiadaniem gospodarstwa rolnego, a nie sama przestrzenna lokalizacja zdarzenia prowadzącego do powstania szkody (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2020 r., IV CSK 381/20, L.). Na marginesie zaznaczyć należy, iż pozwany co prawda wniósł o sporządzenie wyrysu mapy ewidencyjnej (k.56), jednakże dowód ten został pominięty na skutek nieuiszczenia przez niego zaliczki (k.103).

W niniejszej sprawie powstanie szkody pozostawało w związku funkcjonalnym z prowadzeniem gospodarstwa, bowiem wycinka drzewa służyła pozyskaniu drewna w celu wykorzystania go w gospodarstwie rolnym jako opału oraz do konstrukcji ogrodzenia. Zwrócić należy, iż z akt administracyjnych załączonych do akt karnych, które były włączone w materiał dowodowy w sprawie, wynika, że drewno pozyskane ze ściętego drzewa zostało pocięte, a zatem zostało przygotowane do dalszego wykorzystania. Świadek P. S. wskazał, iż wykonał ogrodzenie, co świadek E. O. potwierdziła. Każdy ze świadków wskazał natomiast, że drewno zostało również wykorzystane na opał.

Na związek z prowadzeniem gospodarstwa nie ma wpływu brak wymaganej zgody przez rolnika na wycinkę drzewa. Zezwolenie na wycinkę ma tu charakter jedynie administracyjny i nie wpływa na sam przebieg wycinki (przyjętą technikę, środki ostrożności itd.). Argument dotyczący posiadania zezwolenia nie ma znaczenia w stosunku między poszkodowanym a zakładem ubezpieczeń. Okoliczność ta ma znaczenie co najwyżej w relacji między ubezpieczonym rolnikiem a zakładem ubezpieczeń przy ewentualnym regresie, co nie jest objęte niniejszym postępowaniem.

W myśl art. 9 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, umowa ubezpieczenia obowiązkowego OC obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone m.in. czynem niedozwolonym.

Odpowiedzialność cywilną rolnika można rozpatrywać na płaszczyźnie odpowiedzialności na zasadzie winy (415 kc) lub ryzyka (art. 435 § 1 kc). Zasada, na podstawie której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność deliktową, zależy od występowania w gospodarstwie (przedsiębiorstwie) maszyn i urządzeń, których działalność jest oparta na siłach przyrody oraz związku konkretnej szkody z ruchem tegoż gospodarstwa opartym na siłach przyrody. W niniejszej sprawie powódka wskazała na odpowiedzialność rolnika na gruncie 415 kc, Jednocześnie z akt sprawy nie wynika, by działalność gospodarstwa ubezpieczonego odbywała się oparciu o maszyny i urządzenia. Dlatego też Sąd dokonał oceny zachowania rolnika na gruncie zasady winy.

Powstanie odpowiedzialności przewidzianej w art. 415 kc zakłada zawinione zachowanie się sprawcy, powstanie szkody oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zachowaniem się sprawcy. Przesłanką odpowiedzialności na podstawie przepisu art. 415 kc jest w pierwszej kolejności bezprawność działania lub zaniechania

sprawcy, rozumiana jako naruszenie przepisów prawa lub zasad współżycia społecznego. Chodzi przy tym o naruszenie norm powszechnie obowiązujących, jako reguł postępowania wyznaczonych przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego w szczególności prawa cywilnego, karnego administracyjnego, bankowego itp.

W ocenie Sądu rolnik P. S. nie przestrzegał reguł bezpieczeństwa związanych z wycinką drzewa, w szczególności nie zadbał o to, by nie było w pobliżu innych osób, a także zastosował nieskuteczne zabezpieczenie przed niekontrolowanym upadkiem drzewa. W ocenie Sądu wina sprawcy zdarzenia ma charakter niedbalstwa. Sąd uznał także, że pomiędzy działaniem (zaniechaniem) rolnika P. S. a szkodą zachodzi oczywisty związek przyczynowy.

Wobec zaistnienia przesłanek uzasadniających powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej, pozwany jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania na podstawie art. 822 kc i art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Powódka w niniejszej sprawie dochodziła zadośćuczynienia w związku z doznaną krzywdą.

Podstawą prawną żądania zadośćuczynienia jest art. 445 § 1 kc. Stosownie do jego treści sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w wypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem zadośćuczynienia jest zrekompensowanie osobie poszkodowanej krzywdy doznanej wskutek cierpień fizycznych (ból i innych dolegliwości) oraz cierpień psychicznych (ujemnych uczuć przeżywanych w związku z doznanymi cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia). Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazano kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma przede wszystkim mieć walor kompensacyjny, a więc jego wysokość nie może być symboliczna, lecz musi mieć jakąś wartość ekonomicznie odczuwalną, ale przy uwzględnieniu rozmiaru krzywdy musi wysokość zadośćuczynienia być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, Lex nr 52766). Zadośćuczynienie ponadto powinno być stosowne do doznanej krzywdy oraz uwzględniać wszystkie zachodzące okoliczności, w szczególności winne być wzięte pod uwagę takie okoliczności jak nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałe następstwa zdarzenia (por. wyrok SN z 15 lipca 1977 r., IV CR 266/77). Sąd oceniając krzywdę bierze pod uwagę wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia w sferze cierpień fizycznych jak i psychicznych. Nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu polegające na znoszeniu cierpień psychicznych mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 k.c. (por. wyrok SN z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00).

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym, na skutek wypadku na terenie gospodarstwa rolnego, do którego doszło w dniu 26 stycznia 2019 r. powódka doznała ciężkich obrażeń ciała obejmujących uraz wielomiejscowy, uraz kończyny górnej prawej, uraz kończyn dolnych. Powrót powódki do stanu zdrowia sprzed wypadku nie jest możliwy ze względu na dysfunkcje ruchowe. Leczenie doznanych urazów było skomplikowane i długotrwałe i nie jest jeszcze zakończone. Powódka wymaga nadal systematycznego leczenia ortopedycznego oraz rehabilitacji. Zarówno obrażenia ciała jak i długotrwały proces leczenia dostarczyły powódce cierpień fizycznych. Powódka doświadczyła również znacznych cierpień psychicznych pod postacią stanów drażliwości i frustracji oraz trudności w zaadaptowaniu się do nowej, niekorzystnej sytuacji życiowej.

Sąd w zakresie ustalenia rozmiaru uszczerbku na zdrowiu miał na uwadze opinie biegłego ortopedy. Łączny uszczerbek na zdrowiu powódki wywołany obrażeniami ciała doznanymi w wypadku w wynosi 74% w oparciu Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. Uszczerbek ten uwzględnia okoliczność występowania u powódki dolegliwości ze strony układu ruchu sprzed wypadku, które ostatecznie nie wpłynęły na jego rozmiar. Wnioski takie zawiera również opinia biegłego fizjoterapeuty. Opinie te, przy czym w przypadku biegłego ortopedy po uzupełnieniu,

nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Opinie obu biegłych uzupełniają się wzajemnie i nie ma między nimi sprzeczności.

Krzywdą doznana przez powódkę w wyniku wypadku jest wyjątkowo dotkliwa, bowiem powoduje uzależnienie jej od pomocy innych osób. Powódka od wypadku koncentruje się na leczeniu i rehabilitacji doznanych obrażeń ciała, które jest długotrwałe, a perspektywy poprawy są co najmniej niepewne.

W ocenie Sądu całokształt ustalonych w sprawie okoliczności, obrazujących rozmiar krzywdy doznanej przez powódkę, a w szczególności jej wiek, nasilenie i długotrwałość cierpień, trwale następstwa zdarzenia i ich wpływ na codzienne funkcjonowanie powódki, jak również jej perspektywy osobiste oraz procentowy rozmiar uszkodzeń ciała, uzasadnia przyznanie jej zadośćuczynienia w żądanej kwocie 150 000 zł. Zadośćuczynienie w takiej wysokości odniesione do zakresu krzywdy doznanej przez powódkę nie jest wygórowane, a tym samym zachowuje swoją kompensacyjną funkcję. Przedmiotowa kwota stanowi ekonomicznie odczuwalną wartość i jednocześnie powinna wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne związane z uszkodzeniami ciała i ich trwałymi skutkami oraz ułatwić przewyciężenie ujemnych przeżyć, dzięki czemu zostanie przywrócona równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania (art. 14 ust. 2).

Sąd, przy zasądzaniu odsetek miał na uwadze, iż odsetki należą się, zgodnie z art. 481 kc za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, choćby więc wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Stanowią one zatem opartą na uproszczonych zasadach rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98). Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine kc, uprawniony nie ma możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. Powódka w dniu 8 kwietnia 2019 roku, zgłosiła pozwanemu na etapie postępowania likwidacyjnego roszczenie z tytułu zadośćuczynienia objęte niniejszym pozwem. W związku z powyższym pozwany pozostawał w opóźnieniu z jego zapłatą już w dniu 9 maja 2019 r.

Powódka wniosła również o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania obejmującego koszty zakupu rotora i najmu łóżka.

Zgodnie z art. 444 § 1 zd 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie niezbędne i celowe wydatki wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.

W niniejszej sprawie powódka wykazała, iż w związku ze zdarzeniem z dnia 26 stycznia 2019 r. poniosła koszt zakupu rotora oraz najmu specjalistycznego łóżka w łącznej wysokości 362 zł. W ocenie Sądu wydatki te pozostawały w związku z dolegliwościami towarzyszącymi powódce, bowiem powódka po opuszczeniu szpitala była osobą leżącą.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 362 zł tytułem odszkodowania.

Sąd zasądził od powyższej kwoty na podstawie art. 481 kc odsetki ustawowe za opóźnienie, zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 9 maja 2019 r. w zakresie kwoty 100 zł oraz od dnia 31 sierpnia 2019 r. w zakresie kwoty 262 zł, mając na uwadze rozważania poczynione przy ustalaniu odsetek należnych od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia. Wskazać należy, iż kwota 100 zł była objęta zgłoszeniem szkody, a zatem pozwany pozostawał co do niej w opóźnieniu po zakończeniu postępowania likwidacyjnego (tj. 9 maja 2019 r.), zaś w zakresie pozostałej kwoty, którą powódka zgłosiła w pozwie, opóźnienie należało liczyć od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu.

Powódka wniosła również o zasądzenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb.

Zgodnie z art. 444 § 2 kc jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia odpowiedniej renty.

Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi szkodę przyszłą, wyrażając się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie np. konieczność stałych zabiegów, rehabilitacji, specjalnego odżywiania. Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego (por. wyrok SN z 11 marca 1976 r., IV CR 50/76, OSNCP 1977, nr 1, poz. 11). Prawo poszkodowanego do żądania renty z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na korzystaniu z opieki osoby trzeciej, nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki. Nie pozbawia go tego prawa również okoliczność, że opiekę nad poszkodowanym sprawowali jego domownicy (por. wyrok SN z 4 marca 1969 r. I PR 28/69, OSNCP 1969, nr 12, poz. 229).

Przy obliczeniu renty Sąd wziął pod uwagę, zgodnie z opinią biegłego ortopedy, że powódka po wyjściu ze szpitala, a więc od 20 marca 2019 r. przez okres 12 miesięcy wymagała opieki w wymiarze 6 godz. na dobę, a od marca 2020 r. – 2 godz. na dobę.

Powódka wносиła o przyznanie kosztów opieki od marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku w wymiarze 6 godzin dziennie i zgodnie z wnioskiem Sąd ustalił, że w tym okresie powódka wymagała opieki, której koszt wyniósł 6.426 zł (102 dni x 6 godz. x 10,50 zł). Sąd uwzględnił zaproponowaną przez powódkę stawkę opieki w wysokości 10,50 zł za godzinę, bowiem nie przekracza ona stawek za usługi opiekuńcze świadczone przez pracowników placówek MOPS, jak też nie była ona kwestionowana przez pozwanego. Jednocześnie w tym okresie ponosiła koszty leczenia w wysokości 238,71 zł, przyjmując zgodnie z opinią biegłego koszt 100,00 zł miesięcznie (3 miesiące + 12 dni). Natomiast w okresie od 1 lipca 2019 r. do 20 lutego 2020 r. koszt opieki osób trzecich wyniósł 14.150,50 zł (1.921,50 zł miesięcznie liczone jako 30,5 dnia x 6 h/dziennie x 10,50 zł przez 7 miesięcy i 20 dni). Kwotę tę należało powiększyć o 1.260 zł kosztów leczenia (100 zł miesięcznie przez 7 miesięcy i 20 dni). Łącznie za powyższy okres powódce należy się więc kwota 15.411,50 zł (14.150,50 zł + 1.260 zł). Natomiast w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2021 r. powódka wymagała opieki, której wartość wynosi 8.326,50 zł (640,50 zł miesięcznie liczone jako 30,5 dnia x 2h/dziennie z 10,50 zł/h przez 13 miesięcy). Jednocześnie koszty leczenia wyniosły w tym okresie 325 zł (mieszczące się w kwocie podanej przez biegłego kwota 25 zł x 13 miesięcy). Łącznie więc za powyższy okres należy się powódce kwota 8.651,50 zł.

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki skapitalizowaną rentę w wysokości 6.664,71 zł za okres od 20 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2020 roku, kwotę 15.411,50 zł za okres od 1 lipca 2019 roku do 20 lutego 2020 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2020 roku do dnia zapłaty oraz 8.651,50 zł za okres od 1 marca 2020 roku do 31 marca 2021 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 lipca 2020 roku do dnia zapłaty. Ustawowe odsetki Sąd zasądził od następnego dnia po doręczeniu pozwanemu pisma z dnia 15 czerwca 2020 roku modyfikującego powództwo.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił żądanie co do odsetek, mając na uwadze, że renta tytułem kosztów opieki osób trzecich została skapitalizowana.

W zakresie renty na przyszłość, Sąd uwzględnił żądanie co do kwoty 665,50 zł miesięcznie, na którą składa się kwota wynikająca z koniecznej pomocy w wysokości 640,50 zł miesięcznie (30,5 dnia x 2h/dziennie z 10,50 zł/h), a także koszty leczenia w wysokości 25 zł miesięcznie. Zgodnie z opinią biegłego ortopedy okres, do którego powódka wymagać będzie opieki, jest nieokreślony. W konsekwencji Sąd zasądził powyższą kwotę na przyszłość, ustalając jej płatność do dnia 10-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności, poczynając od 1 kwietnia 2021 roku i na przyszłość.

Mając na uwadze, że powódka na skutek dokonanej modyfikacji pismem z dnia 15 czerwca 2020 r. częściowo cofnęła powództwo w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie co do kwoty 55,79 zł i w zakresie renty w kwocie 665,50 zł za okres od 1 marca 2020 roku i na przyszłość, Sąd w tym zakresie umorzył postępowanie na podstawie art. 355 kpc.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 kpc, bowiem powódka cofnęła powództwo w części, w konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5.417 zł, na którą składa się wynagrodzenie jej pełnomocnika w wysokości 5.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 2 kpc, Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 9.073,00 złotych tytułem opłaty sądowej i kwotę 1.902,97 złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa- Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w związku z wydanymi w sprawie opiniami biegłych.

SSO Alina Gąsior

z/ odpis doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.